

Verantwoordelijk team
College van B&W

Zaaknummer
2026-011412

Datum
18 augustus 2026

Portefeuillehouder
Marcel Fränzel

Raad d.d.
30 september 2026

Onderwerp
Gedragcode college van B&W

Beslispunten

1. De 'Gedragcode integriteit Burgemeester en Wethouders' vaststellen.

Samenvatting

De 'Gedragcode integriteit Burgemeester en wethouders' is gedateerd en moet geactualiseerd worden.

Aanleiding

De huidige gedragcode voor de gemeente Renkum dateert uit 2001 en is een code voor zowel de raads- als commissieleden als voor het college en de ambtelijke organisatie. Deze gedragcode is gedateerd en aan actualisatie toe. Het is wenselijk om de gedragcode te vervangen door één die aansluit bij de actualiteit. Er is gebruikgemaakt van het model van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De nieuwe gedragcode bevat een set afspraken. Het is een interne regeling en concretisering van de wettelijke regels.

De gedragcode voor de raad- en commissieleden is in 2024 al herzien.

Inhoud

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragcode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers als tot de bestuursorganen. Ons democratische systeem en de democratische processen kunnen niet zonder integer functionerende organen en functionarissen. Integriteit van politieke ambtsdragers verwijst naar de zorgvuldigheid die politieke ambtsdragers moeten betrachten bij het invullen van hun rol in de democratische rechtsstaat. Dat betekent de verantwoordelijkheid nemen die met de functie samenhangt en bereid zijn verantwoording af te leggen, aan collega-bestuurders en/of (leden van) de volksvertegenwoordiging en bovenal aan de burger. In de democratische rechtsstaat dient eenieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de politieke ambtsdragers die (mede) verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en regels. Deze plicht is voor de politieke ambtsdrager neergelegd in de eed of gelofte die de politieke ambtsdrager bij de ambtsaanvaarding aflegt: hij/zij zweert/beloofd getrouw te zullen zijn aan de Grondwet, de wetten

te zullen nakomen en zijn/haar plichten die uit het politieke ambt voortvloeien naar eer en geweten te zullen vervullen.

De volksvertegenwoordiging stelt zowel voor de eigen leden als voor de dagelijkse bestuurders (voorzitter en overige leden van het dagelijks bestuur) een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Provinciewet/Gemeentewet/Waterschapswet. De gedragscode is een richtsnoer voor het handelen van individuele politieke ambtsdragers en heeft tot doel hen te ondersteunen bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. Voor de volksvertegenwoordigers is er naast die voor de voorzitter/dagelijkse bestuurders een eigen afzonderlijke gedragscode. Onderhavige gedragscode heeft betrekking op de burgemeester en de wethouders.

Kader

Gemeentewet, artikelen 41c lid 2 en 69, lid 2 bepalen dat de gemeenteraad een gedragscode voor de Burgemeester en Wethouders dient vast te stellen.

Argumenten

De huidige gedragscode voor de gemeente Renkum dateert uit 2001 en is een code voor zowel de raads- als commissieleden als voor het college en de ambtelijke organisatie. In de code staan bepalingen die voor de ene doelgroep meer gelden dan voor de andere. Om die reden adviseert de VNG sinds 2015 om verschillende gedragscodes vast te stellen voor verschillende doelgroepen.

- Gedragscode voor raads- en commissieleden, vastgesteld door de raad in 2024
- Gedragscode voor college van B&W, hierbij aan de orde.
- Gedragscode voor ambtenaren, ligt nu bij de OR.

Deze gedragscode is gebaseerd op de modelgedragscode 'Integriteit burgemeester en wethouders' van de VNG d.d. 2021. Op een aantal onderdelen wijkt deze gedragscode af van het model. Dit gaat dan om artikel:

- 2.1.1 De deadline voor het aanleveren van nevenfuncties is verkort naar 1 week in plaats van 1 maand. Dit is gedaan om de voorwaarden gelijk te trekken met de gedragscode voor raad en commissieleden.
- 2.1.1. Er zijn twee voorwaarden toegevoegd wat betreft de te verstrekken informatie inzake nevenfuncties. Dit is gedaan om de voorwaarden voor de burgemeester (2.1.1) gelijk te trekken aan die van de wethouder (2.1.2).
- 2.1.1 VNG stelt dat de gemeente een register bijhoudt om nevenfuncties te publiceren. Werkwijze bij de gemeente Renkum is om dit op de site te publiceren dus dit lid is herschreven.
- 2.1.2. De deadline voor het aanleveren van nevenfuncties is verkort naar 1 week in plaats van 1 maand. Dit is gedaan om de voorwaarden gelijk te trekken met de gedragscode voor raad en commissieleden.
- 2.1.2 VNG stelt dat de gemeente een register bijhoudt om nevenfuncties te publiceren. Werkwijze bij de gemeente Renkum is om dit op de site te publiceren dus dit lid is herschreven.

Alternatieven

De nu voorgestelde code is gebaseerd op het model van de VNG. Het is desgewenst mogelijk een andere opzet te kiezen.

Aanpak/Uitvoering

De gedragscode wordt aan alle burgemeesters en wethouders uitgereikt bij aanvang van hun ambt. Zij tekenen dan de integriteitsverklaring waarin wordt verwezen naar de code.

Communicatie

De gedragscode zal worden bekend gemaakt in het gemeenteblad en is daarna te raadplegen op overheid.nl.

Financiële consequenties

Geen.

Juridische consequenties

Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. De gedragscode bevat in aanvulling op wettelijke regels gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van het handelen van politieke ambtsdragers evenals van de besluitvorming over en de naleving van de normen vergroten. Zij vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies. Het niet naleven van de gedragscode heeft geen rechtsgevolgen. Sprake is van zelfbinding.

Bijlagen

De 'Gedragscode integriteit Burgemeester en Wethouders'